
Zemřel Mons. doc. PhDr. ThDr. Karel Vrána

Zemřel Mons. doc. PhDr. ThDr. Karel Vrána

Narodil se 24. 8. 1925 v Zahrádce u Ledče nad Sázavou. Po absolvování Klasického gymnázia Aloise Jiráska v Praze byl jako seminarista královéhradecké diecéze vyslán do Říma, kde na Papežské Lateránské univerzitě absolvoval filosofická a teologická studia, která završil licenciátem teologie. V r. 1950 zde byl vysvěcen na kněze. Protože komunistický režim nedovoloval těm, kdo studovali v zahraničí, návrat do vlasti, zůstal Karel Vrána v Itálii. V roce 1951 se stal zakládajícím členem české Křesťanské akademie – Řím (později byl zvolen jejím sekretářem a předsedou), v roce 1958 spoluzaložil významný exilový teologický časopis Studie. Při pastorační praxi v diecézi Bressanone Bolzano (1951-55) pokračoval ve studiích teologie v Salzburgu (1954-55). V l. 1955-77 byl profesorem filosofie v diecézním semináři v Beneventu, přičemž byl v r. 1959 na teologické fakultě v Salzburgu promován doktorem teologie (s disertací o české středověké eklesiologii: Magister Stephanus de Palecz – Víta, opera, ecclesiologia) a v r. 1963 na Papežské Lateránské univerzitě doktorem filosofie (s disertací La costituzione ontica degli organismi nel pensiero di H. Conrad Martius). Od 60. let se podílel na spoluvytváření kulturně náboženských pořadů českého vysílání rozhlasových stanic: Radio Vaticana, Svobodná Evropa, Deutsche Welle, Deutschlandfunk. V l. 1974-80 byl Vrána hostujícím profesorem na univerzitě v Neapoli, 1978-1992 pak rektorem československé papežské koleje Nepomucenum v Římě, kde také v l. 1980-81 a 1984-92 přednášel filosofii na filosofické fakultě Papežské Lateránské univerzity. V r. 1967 byl Pavlem VI. jmenován monsignorem, v r. 1980 byl Janem Pavlem II. jmenován prelátem. Od r. 1991 se Vrána ujal přednášek filosofie na Katolické teologické fakultě Univerzity Karlovy v Praze, kde působil – s krátkou přestávkou – až do své smrti. V r. 1992 se přestěhoval zpět do své vlasti, kde se věnoval rozsáhlé přednáškové činnosti na různých místech země a péči o českou křesťanskou kulturu, zejména o ediční činnost. Přestože byl v Římě řádným profesorem, byl po svém návratu nucen opět se habilitovat. Ačkoli o to nové vedení fakulty usilovalo, profesury vzhledem ke ztrátě příslušných akreditací Karel Vrána nedosáhl. Až do posledních chvil přednášel, publikoval, povzbuzoval a dodával naději.

Filosofické dílo Karla Vrány je zakotveno v tradici kritického a otevřeného tomismu (J. Maritain, E. Gilson, J. Pieper), obohaceného o fenomenologickou ontologii (A. Pfänder, D. von Hildebrand, H. Conrad-Martius, E. Stein, J. Seifert, E. Coreth), podněty dialogického personalismu (M. Buber, F. Rosenzweig, F. Ebner, G. Marcel, R. Guardini) a české i zahraniční krásné literatury. Z hlediska obsahu lze Vránovu filosofickou reflexi rozčlenit do tří okruhů: vztah přírodních věd a filosofie, zejména problematika vzniku organického života, vývoje organismů, nahodilost a finalita v biosféře, kosmogeneze (T. de Chardin) a ontologická dějinnost světa; filosofická antropologie spojující kritický tomismus s dialogickým personalismem; filosoficko-teologická interpretace kultury, zejména literatury, jakožto výpovědi o poutnické a adventní povaze člověka. Dialogický personalismus prostupuje veškerá Vránova díla a především jeho vlastní život.

Tento stručný životopis ani žádný jiný text ovšem nemůže vystihnout hloubku toho, o kom je zde řeč. Nejen proto, že – jak by jistě připomněl – žádný člověk nemůže být „vystižen“ a vždy pro nás zůstává krásným, obdivu a lásky hodným tajemstvím, ale i proto, že Mons. Karel Vrána byl (abych tak řekl) člověkem, který se povedl. Byl mužem, který přitakával celému bytí jako již dobrému a který choval naději, že naše existence – ustavená v napětí mezi již ano a ještě ne – je směřováním ke vždy větší plnosti v trojjediném Bohu, který k nám přichází. Jak aktivní tato naděje byla, tj. s jakým nasazením pomáhal všem a všemu kolem sebe, vědí ti, kdo se s ním setkali.

Mons. Karel Vrána zemřel v půli adventu. Je to symbolické – často hovořil o tom, že svou poutnickou existenci prožíváme v adventní naději a očekávání. Jdeme, ale přitom zároveň čekáme, až k nám Pán sám přijde. Všichni, ať již jsme křesťané či nikoli. Pro otce Karla si Pán již přišel.

Vojtěch Novotný